

עת רצון

לעולם ייזהר אדם בתפילת המנחה, שהרי לא נענה אליהו הנביא אלא בתפלת המנחה. מנחה היא עת רצון לפניו יתברך, ועל כן נהגו בפתחת ההיכל, לפני קריאת התורה במנחה של יום הכיפורים, לשיר את הפיוט "עת שערי רצון"

נשאלת השאלה: איך שעת המנחה בה מתעוררים הדינים, היא שעת רצון?

כדי להבין עלינו להתבונן תחילה למה שאמרו חז"ל בעניין סוכות. "למה קשרה תורה את סיבת החג רק לעניין ענני כבוד באומרה "כי בסוכות הושבתי את בני ישראל" ולא בשאר הניסים שהוא ית' עשה עם ישראל במדבר כגון המן ובארה של מרים וכו'. ועוד למה ערב רב זכו למן ולמים ולא זכו לענני כבוד?"

פירשו חכמים כי מצד הדין "חייב" הוא ית' לזון את כל בריותיו אשר ברא ועל כן גם ערב רב יכלו לאכול את המן ולשתות מים מבארה של מרים. אך בעניין ענני כבוד שהקב"ה נתן בבחינת חסד גמור, רק בניו יכולים לזכות בהם בלבד ולא ערב רב. על כן קשרה תורה את חג הסוכות שנאמר בה "ושמחת בחגך", רק לעניין ענני כבוד שניתנו לישראל במתנה גמורה מבחינת חסד גמור, ולא בשאר הניסים שהגיעו להם בבחינת דין.

דבר אחר, אדון שקנה עבד עברי חייב על פי דין תורה לזון, להלביש ולפרנס אותו עד שירגיש אותו עבד ש"טוב לו עמך"

אם כן נראה לי לפרש על אותו משקל את סיבת היות שעת המנחה, שהיא מידת הדין, דווקא עת רצון.

אם כבנים ואם כעבדים אנחנו לה' יתברך, מגיע לנו בדין שיזון ויכלכל אותנו. על כן מה מתאים יותר משעת המנחה בה מתעוררת מידת הדין בעולם, כדי לבקש על כל מחסורנו מבורא עולם יתברך ויתעלה שמו לעד.

לפני שנים, התחדש לי חידוש על אותו נושא של עת רצון. שאלתי למה דווקא במנחה של שבת אנחנו אומרים: "ואני תפילתי לך ה' עת רצון" ולא בכל תפילת מנחה? ואמרתי אז שנראה לי בס"ד ללמוד את הסיבה לכך מבריאת העולם.

ברור לכולי עלמא שהיום הראשון לבריאת העולם היה ביום א' בשבוע, ומתי תחילתו? במוצאי שבת שנאמר "ויהי ערב ויהי בוקר יום אחד"

מתי אם כן עלה ברצונו ית' לברא את העולם? במנחה של שבת שקדם למוצאי שבת. רואים איפוא שמנחה של שבת היא גלוי הרצון עליון ועל כן היא שעת הרצון המעולה ביותר לבקש מהקב"ה שיענה לנו ולתפילותינו.

זמן מה לאחר מכן, מצאתי בספר בני יששכר של הצבי אלימלך זצוק"ל את אותו רעיון, במאמר ח על מנחת שבת, שהרב הביא בשם אדומ"ו הרב הקדוש מהרמ"מ (מרימנאב) זצוק"ל.

ברוך זיכני לכוון לדעת גדולים.